

своевременно, чтобы исключить материальную ответственность, начисление штрафов со стороны государственных организаций.

Оформить постановку на учет плательщиков можно разными способами. Процедура доступна на добровольной основе. Документ на оформление предоставляется:

- лично заявителем в бумажном варианте (написать заявление от руки);
- в электронном виде;
- в период государственных регистраций.

Постановка выполняется в день представления заявления.

Литература

1. О налогах и других обязательных платежах в бюджет (Налоговый кодекс) Кодекс Республики Казахстан от 25 декабря 2017 года № 120-VI ЗРК.

2. Серикбаева Р. Годовая налоговая и финансовая отчетность // Бухучет на практике. - 2019. - №1-2. - С. 2-120

3. Савченко О. КПП, местные налоги и специальные режимы в 2015 году // Файл бухгалтера. - 2015. - №1-2. - С. 3-8

Маратова А., Бимағамбет А. – 1 курс (академик Е.А.Бөкетов атындағы ҚарМУ)
Ғылыми жетекшісі – э.ғ.м., аға оқытушы Темірбекова Л.А.

НАРЫҚТЫҚ ҚАТЫНАСТАРДАҒЫ ҚАЗАҚСТАНДА КӘСІБИ БУХГАЛТЕРДІҢ РӨЛІ МЕН ДАМУ БОЛАШАҒЫ

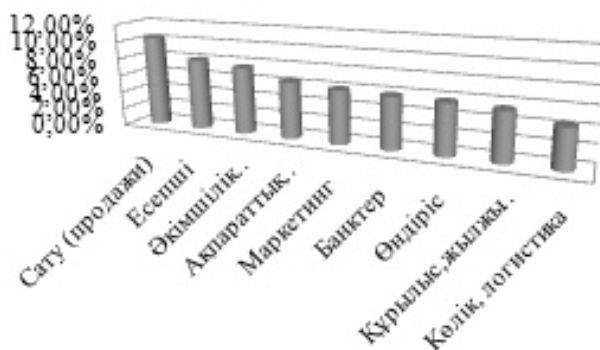
Егер сіздің көкейіңізде қандай мамансыз бірде-бір ұйым, кәсіпорын қызметі жүзеге асырылуы мүмкін емес деген сұрақ туындаса, сөзсіз, сұрақтың жауабы – бухгалтер.

Бұл мамандықтағы адамдар қазіргі әлемде өте қажет. Олар барлық жерде, кез-келген кәсіпорында және кез-келген ұйымда қажет. Бухгалтерлер, әсіресе жоғары кәсіби тәжірибелі, білімді мамандар ешқашан жұмыссыз қалмайды.

Бухгалтер – есепке алу жүйесінде жұмыс істейтін, қолданыстағы заңнамаға сәйкес ұстанатын және әрекет ететін маман. Бухгалтердің лауазымдық міндеттері көп, олардың бірі: ол жалақы есептеуді; ұйымда бар материалдық сипаттағы құндылықтардың есебін; тауарлардың өзіндік құнын есептейді; есепшінің жұмыс міндеттеріне салықтардың уақытылы және дұрыс төлемі, мемлекеттік органдар мен кәсіпорындардың меншік иелері алдындағы есептілік кіреді.

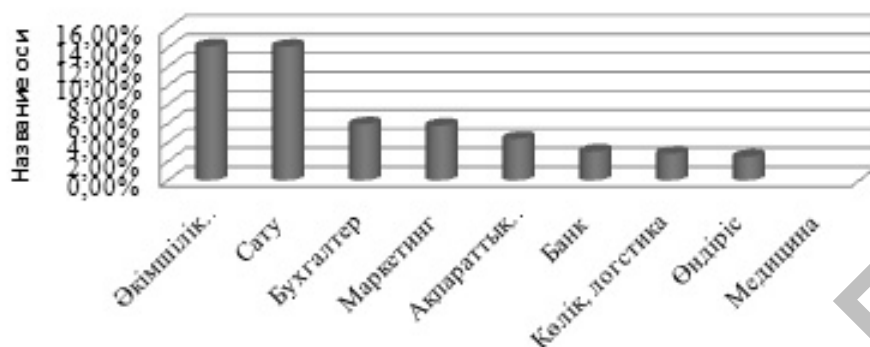
Бухгалтер экономиканың әртүрлі салаларындағы кез келген мемлекеттік ұйымдарда (өнеркәсіп, құрылыс, ауыл шаруашылығы, қызмет көрсету және т.б.); шағын және орта бизнесте; қаржы ұйымдарында: салық инспекциясы, сақтандыру агенттіктері, зейнетақы қорлары; банктерде, инвестициялық қорларда жұмыс атқара алады.

Есепші – кез келген елде сияқты, Қазақстанда да аса маңызды және жоғары сұранысқа ие мамандық. Қазақстан нарығында бірнеше кәсіби бухгалтерлік сертификаттары, дипломдары бар, білікті мамандар жұмыс істейді. Бұл мамандық сұранысқа әрдайым ие болады. Оның дәлелін бірінші суреттен көруге болады.

Сурет 1. ҚР 2019 жылдағы мамандарға сұраныс

Яғни, 1 суреттен көріп отырғандарыңыздай бухгалтер (есепші) мамандығына деген сұраныс Қазақстанның еңбек нарығында жоғары. Бұған дәлел тек Қазақстандағы еңбек нарығы ғана емес және көрші жатқан Қырғызстан Республикасының еңбек нарығы да дәлел бола алады (2 сурет).

Сурет 2. Қырғызстандағы 2019 жылдағы мамандарға сұранысы

2 суреттен біз байқап отырмыз бухгалтер мамандығына сұраныс бірінші үштікке кіреді. Жуықтап екі елдеде сұраныс 10 % жамасында.

Бұл мамандықтың басты артықшылығы – оның болашағы бар, сонымен қатар, еңбек нарығында үнемі сұранысқа ие. Біздің ойымызша, оның дәлелі мына факторларда:

- егер органдардың ешқайсысына компаниялардың құжаттары мен есептері қажет емес деп болжасаңыз, біреу бәрі-бір салықтар мен алымдарды төлеуге және есептеуге тиіс;

- бірде-бір бухгалтері жоқ ең қарапайым компанияны ұсынайық және осы сұрақтарға жауап беруге тырысып көріңіз:

- жалақыны кім есептейді?

- есеп айырысуды кім жүзеге асырады және кім төлемдерді қабылдайды?

- компания активтері бойынша құжаттарды кім дайындайды, жинайды және сақтайды?

Сонымен, қорытындылай келе, бухгалтер мамандығының сұранысы әрдайым экономика нарығында жоғары болады. Сондықтан да, бұл мамандықтың рөлі заманға сай, өзекті және бухгалтерияны білу тек жеке отбасылық қаржыны басқаруда ғана емес, сонымен қатар жалпы өмірде де көмектеседі, дұрыс ұйымдастыруға және барлық үлгерімге көмектеседі, себебі бухгалтер — көп сатылы мамандық.

Әдебиеттер:

1. <https://kaktakto.com/multimedia/kakie-professii-naibolee-vostrebovany-v-kazaxstane-spisok/>
2. <https://stanradar.com/news/full/33377-samye-vostrebovannye-professii-v-kyrgyzstane-2019.html>

Маратов Т.М., магистрант (академик Е.А.Бөкетов атындағы ҚарМУ)

Ғылыми жетекші – PhD Сыздыкова Д.И.

КӘСІПОРЫННЫҢ ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ОНЫ ЖАҚСARTУ ЖОЛДАРЫ

Кәсіпорынның қаржы-экономикалық жай-күйі барлық өндірістік факторлардың өзара іс-қимылының нәтижесі болып табылады және активтерге салынған қаражат ақшаға қалай жылдам айналатынына тікелей тәуелді болады.

Қаржы-экономикалық жай-күйді бағалау мен талдауды жүргізу оның тиімді жұмыс істеуінің ажырамас кезеңі болып табылады, атап айтқанда, өзектілігі болашақта болуы мүмкін жағдайлар мен нәтижелерге болжам жасау үшін кәсіпкерлік субъектісінің экономикалық жай-күйі туралы ақпаратты, оның қызметінің өткендегі қаржылық нәтижелерін өңдеуден тұратын үдеріс түсінілетін қаржылық талдауды айқындауда көрсетіледі.

Қаржылық талдау жүргізудің негізгі міндеті – бұл экономикалық және басқарушылық шешімдерді қабылдау процесіне әсер ететін белгісіздікті қысқарту, яғни қаржылық талдау шешімдерді әзірлеу және негіздеу құралы ретінде, сондай-ақ басқару қызметінің сапасын бағалау құралы және кәсіпорынның пайдалылығын болжау тәсілдері ретінде пайдаланылады.